

WATCH YOUR WORLD!

Lesbriel Caritas Catolica Oradea

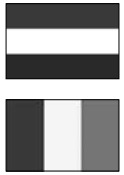
WATCH YOUR WORLD!

Arm! Eigen schuld,

dikke bult?

Lesmateriaal Scholierencompetitie Brabant

Caritas Catolica Oradea

Hoofdstuk 1 Caritas Catolica Oradea

1.1 Ontstaansgeschiedenis

Peter en Betty van der Ven van stichting Caritas Catolica Oradea zetten zich in voor hulp aan armen en aan hulpbehoevenden met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking in het bisdom Oradea in Roemenië. Dit gaat via de Roemeense organisatie Caritas Catolica Oradea (cco). Deze hulp is ongeacht afkomst, huidskleur en godsdienst.

Vanaf 2003 tot begin 2009 waren zij actief in de stichting Brabant Bihor. Bihor ligt in het noordwesten van Roemenië. Na het beëindigen van de werkzaamheden bij die stichting, sloten zij zich aan bij Caritas Catolica Oradea en zetten zij zich uitsluitend in voor hulp aan deze organisatie.

*Lossen van de ziekenhuisbedden en nachtkastjes
(afkomstig van het Maxima Medisch Centrum) in*

Salonta op 3 mei 2006

*De ziekenhuisbedden en matrassen in het ziekenhuis
van Salonta zijn in zeer slechte staat (maart 2004)*

Nieuwe kringloopwinkel in Oradea

1.2 Visie

cco vindt het onrechtvaardig dat de plaats waar je wieg heeft gestaan bepaalt of je rijk of arm bent. Het is hun overtuiging dat zij met anderen, die het in deze wereld slecht hebben, kunnen en ook moeten delen. Ondanks de toename van de economische welvaart in Roemenië blijft hulp voor armen en hulpbehoevenden nog heel hard nodig.

Er is behoefte aan goederen en cco beschikt over een grote hoeveelheid bruikbare goederen.

Daarnaast is bij Caritas ook behoefte aan financiële middelen. Die zijn enerzijds afkomstig van giften uit binnen- en buitenland en anderzijds van de opbrengsten uit de verkoop van een klein deel van de geschonken hulpgoederen in de kringloopwinkels van Caritas. Dit geld is nodig voor projecten en voor de 87 mensen in loondienst. Het gaat daarbij vooral om mensen die werkzaam zijn in de zorg.

De Caritas kringloopwinkels, waar tegen een relatief lage prijs wordt verkocht, betekenen niet alleen financiële opbrengsten maar ook werkgelegenheid.

De hulpgoederen worden door cco zelf gedistribueerd.

Door de bevolking te betrekken in de vraag naar behoeften en alleen haalbare doelen na te streven, zijn te-leurstellingen grotendeels te voorkomen. Een goede communicatie is daarbij noodzakelijk.

1.3 Algemene informatie

Vanuit Boxtel zijn Betty en Peter, in samenwerking met een aantal onderling samenwerkende Nederlandse stichtingen en andere organisaties, werkzaam voor 'Asociatia Caritas Catolica Oradea'.

Deze twintig jaar bestaande Roemeense organisatie biedt met diverse projecten hulp aan armen en aan hulpbehoevenden met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking, ongeacht hun afkomst, huidskleur en godsdienst in het bisdom Oradea in Roemenië. Dit grote bisdom omvat de provincie Bihor en een deel van de aangrenzende provincies Arad, Satu Mare en Sălaj. De stad Oradea (240.000 inwoners) ligt ongeveer veertig kilometer ten noorden van Salonta. Oradea is de hoofdstad van de provincie Bihor en hier zetelt ook de bisschop. De huidige bisschop staat formeel aan het hoofd van Caritas.

Caritas is een Rooms Katholieke Diaconale instelling die per bisdom georganiseerd wordt. Elke Caritas instelling bepaalt haar eigen beleid en moet ook zelf voor de financiën zorgen. Er worden bepaalde criteria gehanteerd en daarmee wordt een grens bepaald wie er in aanmerking komt voor gratis hulp.

Caritas moet het grotendeels hebben van financiële steun en donatie van hulpgoederen uit het buitenland. In Oradea kunnen ze rekenen op goederen en financiële steun van instellingen, bedrijven en personen uit Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland, Nederland, België, Italië, Hongarije, maar ook uit Roemenië zelf. Het grootste deel van deze hulpgoederen wordt gegeven aan de armen. De rest wordt in Caritas kringloopwinkels tegen een relatief lage prijs verkocht. Met de opbrengsten daarvan worden medewerkers in de organisatie en het onderhoud van gebouwen betaald en worden ook medicijnen, verpleegmiddelen, levensmiddelen en andere hulpmiddelen bekostigd.

4

Inzamelen van medicijnen

Inpakken door Betty

Hoofdstuk 2 Landinformatie

2.1 Geografie

Roemenië ligt in Oost-Europa. De buurlanden van Roemenië zijn Hongarije, Bulgarije, Oekraïne en Servië. Roemenië telt 21 miljoen inwoners op een oppervlakte die bijna zes maal groter is dan die van Nederland. Het aantal inwoners per vierkante kilometer bedraagt 97 (Nederland: 362). De hoofdstad Boekarest ligt in het zuidoosten van het land. De stad heeft 2,5 miljoen inwoners. Met de voorsteden meegeteld, zijn dat er 3,5 miljoen.

Landkaart van Roemenië

Het land wordt verdeeld door de bergen van de Karpaten. Deze bergketen loopt in een boog door het land: van de noordgrens met Oekraïne naar het zuidwesten (de Zuidelijke Karpaten worden ook de Transsylvanische Alpen genoemd). Die Karpaten waren ooit ook de scheidingslijn tussen volkeren. In het noordwesten woonden voornamelijk Hongaren en Saksen, in de rest van het land Roemenen. Roemenië heeft ook een kustlijn, deze grenst aan de Zwarte Zee.

De grootste rivier van Roemenië is de Donau. Deze rivier functioneert ook als grensrivier met Hongarije en Servië. Een andere belangrijke rivier is de Proet.

Roemenië heeft een gematigd landklimaat met zeer warme zomers, koude winters, een kort voorjaar en een langere, meestal milde herfst. Duidelijke regionale verschillen zie je in het kustgebied, de laagvlaktes en de bergen. In het zuiden en aan de Zwarte-Zeekust is de jaarlijkse gemiddelde temperatuur 11 °C, in de bergen maar 2 °C.

In de zomermaanden juli en augustus kan het in de laagvlakten erg heet worden; dagtemperaturen van boven de 35 °C zijn dan geen uitzondering. Dit is bijvoorbeeld het geval in de Donauvlakte waar ook de hoofdstad Boekarest ligt. In de laagvlakten kan het in de zomer erg heet worden, en in de bergen kan het 's winters bitter koud zijn.

De jaarlijkse neerslag varieert enorm. Over het algemeen valt er in het westen meer neerslag dan in het oosten. In de bergen valt de meeste neerslag, in de vorm van regen of sneeuw.

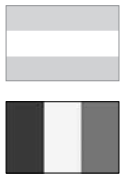
Doordat grote delen van Roemenië bestaan uit ruig gebied, is het land rijk aan natuur. Er zijn oerbossen en vele zeldzame diersoorten. Zo heeft Roemenië de grootste populaties lynxen, wolven en beren van Europa.

Landkaart van het bisdom Oradea

2.2 Geschiedenis

Roemenië dankt zijn naam aan de verovering van het gebied door de Romeinen aan het begin van de tweede eeuw na Christus. In 1862 werden de twee landen, Walachije en Moldavië, samengevoegd tot Roemenië met als hoofdstad Boekarest. Na de eerste wereldoorlog werd ook Transsylvanië aan Roemenië toegevoegd. Het gehele land werd in de tweede wereldoorlog bezet door het Rode Leger. Hierdoor had Roemenië zijn eigen toekomst niet meer in eigen hand. Hoewel er nauwelijks procommunistische gevoelens in het land bestonden, grepen de communisten de macht. De verkiezingen van 1946 leverden dankzij fraude een overwinning op voor de communisten en hun bondgenoten. Deze officiële uitslag wordt over het algemeen als zeer onbetrouwbaar beschouwd. Het gevolg van deze verkiezingen was dat de democratische partijen werden verboden. De oud-partijleiders belanden na deze uitslag in de gevangenis. Op 30 december 1947 moest de koning Mihai aftreden en diezelfde dag werd de Volksrepubliek uitgeroepen.

Door deze communistische machtsovername raakte Roemenië volledig geïsoleerd van het Westen. Het totalitaire regime volgde het Sovjetmodel en nam in 1948 een grondwet aan waarin alle macht in de handen kwam van de communistische partij. Industrialisatie werd het trefwoord van het economische beleid. Zo werd Roemenië een van de grootste staalproducenten ter wereld.

2.3 Politiek

Na de dood van partijleider Gheorghiu-Dej in 1965 kwam Nicolae Ceaușescu aan de macht. In datzelfde jaar nam het land een nieuwe grondwet aan waarin Roemenië werd uitgeroepen tot een socialistische republiek. Ceaușescu spande zich in om Roemenië los te weken van de Sovjet-Unie. Hierbij maakte hij handig gebruik van de anti-Russische gevoelens die er bij de bevolking speelde. Tot in de jaren tachtig bleef Ceaușescu een graag geziene gast in het Westen.

In 1974 werd Ceaușescu als president ingehuldigd. De partij waar Ceaușescu president van was, nam de samenleving in haar greep. Het communisme werd bevorderd waarin Ceaușescu een centrale rol vervulde. Dit speelde ongeveer nog twintig jaar verder. Het Roemeense volk kreeg ondertussen genoeg van Ceaușescu en wachtte op de vonk die mogelijkheid zou bieden het lot weer in eigen handen te kunnen nemen. Deze vonk deed zich voor in december 1989.

Op 21 december organiseerden de communistische autoriteiten een massabetoging in Boekarest om te laten zien dat de Roemenen in deze kritieke tijden achter hun leider stonden. Toen Nicolae Ceaușescu zich vanaf het balkon tot het volk richtte, ontstond er onrust in de verzamelde menigte. Spandoeken waarop steun aan de partij werd verkondigd, werden weggegooid en er werd geschreeuwd en geroepen. Het volk keerde zich tegen zijn leider.

Een dag later was Ceaușescu gedwongen om per helikopter te vluchten, waarmee er een einde kwam aan een halve eeuw communistische dictatuur. Ceaușescu en zijn vrouw Elena werden dezelfde dag gearresteerd en op eerste kerstdag door een vuurpeloton terechtgesteld.

Nicolae en Elena Ceaușescu vlak voor hun executie

*De huidige president
Traian Băsescu*

*Koning Mihai viert zijn
89ste verjaardag*

*De huidige minister-
president Emil Boc*

Na een halve eeuw communistische dictatuur bleek dat het niet eenvoudig was om de regels van het democratische spel in te voeren. Op 20 mei 1990 vonden de eerste verkiezingen in Roemenië sinds 1937 plaats. De kiezers die weinig benul hadden van politiek, na vijftig jaar onderdrukking, waren al tevreden dat er eindelijk weer voedsel in de winkels lag en dat hun flatjes voor het eerst in vele winters werden verwarmd.

In juni 1995 diende Roemenië een officiële aanvraag in voor het lidmaatschap van de Europese Unie. Dit werd in 1999 gehoord en Roemenië werd uitgenodigd om bij de Europese Unie aan te sluiten. Aan de hand van deze uitnodiging werd de grondwet in 2003 aangepast naar de EU-normen. Samen met Bulgarije zouden ze vanaf 2007 mogen toetreden tot de Europese Unie. Er kwam een soort proeftermijn. Als de twee landen onvoldoende voortgang zouden boeken bij het bestrijden van de corruptie (voornamelijk in Roemenië) en van de georganiseerde misdaad (met name in Bulgarije), zou het lidmaatschap met een jaar kunnen worden uitgesteld. De huidige minister-president van Roemenië is Emil Boc (sinds 2008) en Traian Băsescu is president (sinds 2004).

Zigeunerwoning vlak bij Marghita

2.4 Bevolking

Er zijn officieel ruim een half miljoen Roemeense zigeuners. Deze bestaan uit twee verschillende groepen: 'Sinti' en 'Roma'. Roma is de grootste groep. Het vermoeden bestaat dat veel Roma zich bij de volkstelling niet hebben laten registreren. Andere schattingen stellen dan ook dat de Roma ongeveer 10% van de Roemeense bevolking uitmaken. Het aantal Roma is in het algemeen groeiende omdat zij traditioneel een veel groter kindertal hebben dan de rest van de bevolking. De Roma zijn, samen met de Oekraïners, de enige groeiende bevolkingsgroep in Roemenië. De overige Roemenen, die niet veel op hebben met de Roma, zien de toenemende Romabevolking vaak als een bedreiging.

WATCH YOUR WORLD!

6

GARIRAS CATOLICA ORADEA

Zigeunermeisje vlak bij Marghita

De Roma komen tegenwoordig nog vaak in het nieuws. Een voorbeeld hiervan is het nieuws van de zomer van 2010 uit Frankrijk. Roma worden verstoten door de Franse regering. De Franse regering heeft afgelopen zomer veel Roma terug gestuurd naar hun oorspronkelijke land, Roemenië of Bulgarije. Zo heeft Frankrijk de afspraak met de EU-landen niet nagestreefd. Een van de afspraken tussen de EU-landen luidt: Er is vrij verkeer van personen mogelijk binnen de EU-landen.

de Volkskrant

'Reding wil geen procedure tegen Frankrijk om Roma'

anp - 19/10/10, 10:45

VK UPDATE BRUSSEL - De Europese Commissie start geen officiële procedure tegen Frankrijk vanwege het uitzetten van Roma. Dat heeft de EU-commissaris Viviane Reding (Justitie) dinsdag in Brussel bekendgemaakt.

De commissie dreigde eerder een procedure tegen Frankrijk te beginnen omdat Franse wetgeving de Europese regels over het vrij verkeer van personen binnen de EU niet volledig respecteert. De Franse regering kreeg tot 15 oktober de tijd om daar iets aan te doen. Omdat Frankrijk voldoende garanties heeft gegeven dat het de nationale wetgeving aan zal passen, heeft de commissie nu na overleg met Reding besloten om niet verder te gaan met een procedure tegen het land.

Reding heeft wel gezegd dat ze door zal gaan met een onderzoek naar discriminatie van Roma door Frankrijk.

Eurocommissaris Viviane Reding © afp

2.5 Economie

Roemenië is op 1 januari 2007 lid geworden van de Europese Unie. Alhoewel het land de afgelopen jaren vorderingen boekte, moet het na toetreding door blijven gaan met het doorvoeren van hervormingen op het vlak van mensenrechten, goed bestuur en corruptiebestrijding.

Tot september 2006 was de datum van toetreding onder voorbehoud. Als het land voldoende vorderde met de hervormingen, mocht het per 1 januari 2007 toetreden.

De laatste vijftien jaar is de bevolking met 10% afgenomen en dan vooral op het platteland. Dit komt grotendeels door emigratie. Mede hierdoor kent Roemenië een laag percentage werkeloosheid van 5%. Daarnaast neemt de vergrijzing toe. In de provincie Bihor is 20% van de bevolking gepensioneerd. Ondanks dat Roemenië een pensioenbeleid heeft is dit echter erg laag, waardoor het vooral in strenge winters grote problemen kan geven. Hier wordt bedoeld dat er een gedwongen keuze is om het geld te besteden aan voedsel of aan verarming.

De munteenheid in Roemenië is de Leu (meervoud: Lei) dit betekent letterlijk Leeuw.

2.6 Cultuur

Roemenië heeft een bloeiende en diverse cultuur, die onder andere tot uiting komt in architectuur en kunstvoorwerpen. Roemenen zijn erg trots op hun ontdekkingen en uitvindingen.

De weefkunst van wandtapijten wordt nog volop beoefend, onder meer in het nonnenklooster. Op plaatsen waar buitenlandse en Roemeense toeristen te verwachten zijn, bieden de boerinnen uit de omgeving hun tapijten en tafelkleden te koop aan.

Zo wordt ook de volksdansen nog steeds beoefend op het Roemeense platteland, en niet alleen door professionele gezelschappen.

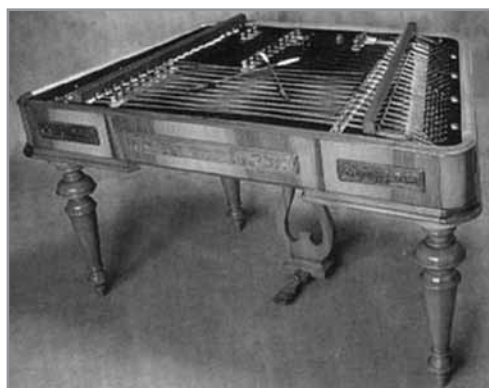
In Roemenië is muziek erg populair. Er wordt zowel naar Roemeense als naar buitenlandse muziek geluisterd. Alles wordt beluisterd: van Roemeense pop- en volksmuziek tot rock en hardrock. Bij het musiceren van volksmuziek wordt nog altijd gebruik gemaakt van traditionele instrumenten zoals de cobza, de welbekende tambal (hamerpiano) en de nai (panfluit). Hoe populair deze muziek is, blijkt wel uit het feit dat het tot aan het einde van de jaren negentig mogelijk was om panfluit te studeren aan het Hilversumse conservatorium.

Cobzaspeler

Nai

Tambal

Taal

De officiële taal is het Roemeens. Het Roemeens is een directe afstamming van het Latijn. Deze taal bevat onder andere Frans, Spaans, Portugees en Italiaans. Ongeveer dertig miljoen mensen wereldwijd spreken Roemeens, waarvan de meeste sprekers gewoon in Roemenië wonen.

Door minderheden wordt ook wel het Hongaars, Duits, Russisch, Turks en het Romani (taal van de Roma) in Roemenië gesproken.

Filmkunst

De afgelopen jaren was er een internationale doorbraak van de Roemeense filmkunst te zien. Recente successen zijn twee films waarin wordt teruggekeken naar de revolutie die in Roemenië gespeeld heeft. Een van de films biedt een licht nostalgische blik op het laatste jaar van de communistische dictatuur van Ceaușescu. De Roemeense filmindustrie werkt niet alleen aan het afleveren van films maar ook bij het ontwikkelen van films. Hollywood heeft Roemenië ook ontdekt en er worden regelmatig Hollywoodfilms in Roemenië opgenomen. Een voorbeeld is Cold Mountain met Nicole Kidman, Jude Law en Renée Zellweger.

Op de trap voor het weeshuis in Belfir

Bejaarde in verzorgingshuis

Hoofdstuk 3 ACTIVITEITEN

3.1 Algemeen

Caritas Catolica Oradea zamelt geld en goederen in. Deze worden opgehaald bij de mensen thuis. Grotere transporten brengt cco rechtstreeks naar een adres van deze stichting in Gemonde of in Schijndel. In het inpak- en opslagadres kijken we de hulpgoederen na en pakken ze in. Deze ruimte is ons voor het goede doel kosteloos ter beschikking gesteld. Als er voldoende is ingepakt, wordt ook dit met de Caritasbus naar de centrale opslagplaats in Schijndel gebracht. Eenmaal per maand laden we in Schijndel een Roemeense vrachtwagen van ruim 100 m³. Als er voldoende voor een transport klaar staat, wordt Caritas in Roemenië daarvan op de hoogte gebracht. Die regelt dan met een vervoersbedrijf in Oradea dat een vrachtwagen, die redelijk in de buurt moet zijn, het transport als terugvracht naar Caritas in Oradea brengt. Het lossen, opslaan en de verdere distributie in Roemenië wordt door medewerkers van Caritas gedaan.

cco ontwikkelt ook projecten. Daardoor wordt bepaalde kennis en vaardigheden bevorderd.

Via werkbezoeken, e-mail en telefonische contacten wordt vaak teruggekoppeld met de medewerkers van Caritas in Roemenië. Daarnaast zijn er bijeenkomsten met vertegenwoordigers van andere Nederlandse stichtingen die zich voor hetzelfde doel inzetten.

Verzamelde medicijnen brengen we enkele malen per jaar de voorzitter van de Stichting Oost-Europa Boskoop, die daar ook medicijnen verzamelt.

3.2 Projecten

Hieronder zie je de verschillende projecten, met trefwoorden beschreven, waar Caritas Catolica Oradea aan werkt.

VOEDSEL- EN KLEDINGPAKKETTEN

Bachproject

THUISZORG

medische hulpmiddelen

gratis medische en tandheelkundige hulp

diverse kleinschalige projecten

gratis medicijnen aan armen

hulp aan scholen

WEESHUIS

internaat voor een opleiding

maaltijdvoorziening aan ouderen en daklozen

kringloopwinkels

activiteiten voor verzorgingshuizen

3.3 Doelstelling

Doelstelling is hulp aan armen en aan hulpbehoevenden met een lichamelijke en/of verstandelijke beperking, ongeacht afkomst, huidskleur en godsdienst in het grote bisdom Oradea in het noordwesten van Roemenië via de Roemeense organisatie Caritas Catolica Oradea.

Leidraad zijn de 8 Millenniumdoelstellingen zoals die in 2000 door de Verenigde Naties zijn geformuleerd. De werkgroep is ontstaan vanuit de instelling om met elkaar samen te werken. We kunnen van elkaar leren en elkaar helpen. Ook de gemeente is in deze werkgroep vertegenwoordigd en in november 2009 is Boxtel uitgeroepen tot Millennium Gemeente.

3.4 Millenniumdoelen

Het millenniumdoel waaraan Caritas Catolica Oradea werkt is:

Millenniumdoel 1 – Uitbanning van extreme armoede

Bedoeld wordt dat in 2015 het aantal mensen in extreme armoede en het aantal mensen dat honger lijdt gehalveerd is.

WATCH YOUR WORLD!

BRONNEN

Bronnen:

www.caritascatolica-oradea.ro

Boek: Roemenië Jan Willem Bos 2007 KIT PUBLISHERS - Amsterdam

De Volkskrant van 9 oktober 2010

Colofon

Samenstelling

Saskia Peeters, Merel van Seeters, Betty van der Ven, Peter van der Ven en Nelleke van de Wiel

Vormgeving

Louise Donjacour

www.caritascatolica-oradea.ro

www.cosbrabant.nl

Regionale activiteit van NCDO, geïnitieerd door COS Brabant en medegefinancierd door Provincie Noord-Brabant en Gemeente Boxtel, Stichting Oisterwijk Wereldwijd en gemeente Vught.

